

VÁLEC – POVRCH A OBJEM – 3. DÍL

ODKAZ NA VIDEO: <https://www.youtube.com/watch?v=ddNywaSYpP0>
<https://www.youtube.com/watch?v=So5v2saines>

Povrch válce s výškou v a poloměrem podstavy r vypočítáme podle vzorce

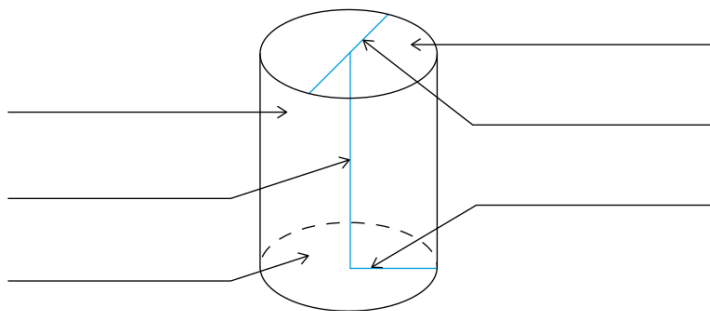
$$S = 2\pi r \cdot (r + v).$$

Objem válce s výškou v a poloměrem podstavy r vypočítáme podle vzorce

$$V = \pi r^2 \cdot v.$$

PŘÍKLADY K PROCVIČENÍ:

1) Do obrázku doplň pojmy, které se týkají válce: horní podstava, dolní podstava, výška, plášť, poloměr podstavy, průměr podstavy

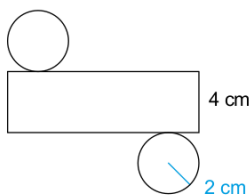
2)

Vytvořte trojice, které představují stejnou plochu nebo objem. Každou trojici označte stejným písmenem.

☐ A 7,6 m ²	☐ 6,58 l	☐ 0,094 m ³
☐ B 65,8 cm ²	☐ 0,94 hl	☐ 0,006 58 m ²
☐ C 0,094 ha	☐ 760 l	☐ 6 580 ml
☐ D 0,065 8 hl	☐ 0,076 a	☐ 0,760 m ³
☐ E 760 dm ³	☐ 0,658 dm ²	☐ 940 000 000 mm ²
☐ F 94 000 000 mm ³	☐ 940 m ²	☐ 76 000 cm ²

3)

Na obrázku je síť válce. Jaké rozměry bude mít jeho plášť? Jaký bude obsah jeho podstavy a jeho pláště?

4)

Válec patří mezi tzv. rotační tělesa, protože vznikne otáčením jistého geometrického útvaru kolem své strany. Dokážete určit, který geometrický útvar musíme otáčet, aby vznikl válec?

Odpověď: .....

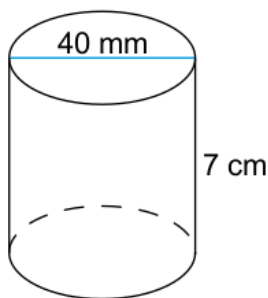
5)

V příkladu č. 4 jsme zjišťovali, který útvar otáčíme, chceme-li získat válec. Jedním z těchto útvarů je obdélník. Otáčením obdélníku o rozměrech 8 cm a 15 cm kolem kratší strany vznikl válec. Jaký bude mít jeho podstava poloměr a jaká bude jeho výška? Načrtněte si obrázek.

6) Vypočítej povrch válce, jestliže:

a)

b) $r = 4,3$ cm a $v = 12$ cm

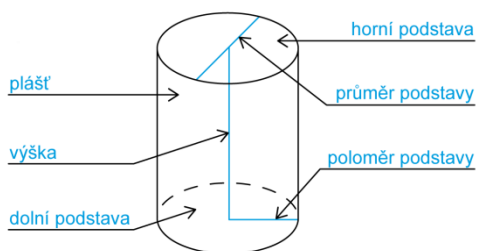
7) obsah pláště válce, jestliže:

a) $r = 10$ cm a $v = 15$ cm

b) obsah podstavy je $78,5$ cm² a výška válce je 12 cm

ŘEŠENÍ:

1)

2)

A 7,6 m ²	D 6,58 l	F 0,094 m ³
B 65,8 cm ²	F 0,94 hl	B 0,006 58 m ²
C 0,094 ha	E 760 l	D 6 580 ml
D 0,065 8 hl	A 0,076 a	E 0,760 m ³
E 760 dm ³	B 0,658 dm ²	C 940 000 000 mm ²
F 94 000 000 mm ³	C 940 m ²	A 76 000 cm ²

3) rozměry pláště přibližně $12,56$ cm $\times$ 4 cm

$$S_p \doteq 12,56 \text{ cm}^2$$

$$S_{pl} \doteq 50,24 \text{ cm}^2$$

4) obdélník nebo čtverec

5) $r = 15$ cm, $v = 8$ cm

6) a) $S \doteq 113,04$ cm², b) $S \doteq 440,17$ cm²

7) a) $S_{pl} \doteq 942$ cm², b) $S_{pl} \doteq 376,8$ cm²